

LAISVĖ—LIBERTY

Vienintelis lietuvių kalboje
dienraštis Rytinėse Valstijose

Dalis Queens apskrityje (N. Y.)	\$11.00
Kanadoje	11.00
Ritūr užsienyje	15.00
Metams prenumerata:	
Jungtinėse Valstijose	10.00
Pavlenio egzempl. kaina 5 centai	

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY

The Only Lithuanian daily in
Eastern States

110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.

Telephone Virginia 9-1827
PRICE 5c A COPY

No. 207

Richmond Hill 19, N. Y., Trečiadienis, Spalio (Oct.) 24, 1956

METAI 46-ti

KRISLAI

Naujas pamatas.
Smarki prakalba.
Gal per anksti apsidžiaugę.
Gyvas išgarsėjęs.
Popiežiaus apdūmėjimai.
Rašo A. Bimba

Prirašyta labai daug, prisidžiaugta dar daugiau. Vis dėl to vargšės Lenkijos.

Komercinė spauda užpildyta. Politikierių burnose nebesutelpa žodžiai. Lenkija, girdi, jau sugrįžta prie mūsų!

Bet gal bus per anksti ir per smarkiai apsidžiaugta. Tokia išvada darosi iš vėliausiai pasiekusių žinių iš Varšuvos.

Skačiau ištraukas iš naujojo Lenkijos komunistų partijos sekretoriaus Gomulkos prakalbos. Jos tilpo pirmadienį "Daily Worker"je". Buržuazijai nėra iš ko džiaugtis.

Tiesa, prakalba labai aštri, bet joje skaitome: Lenkija eina socialistiniu keliu į naują ateitį. Jos kelias yra lenkiškas kelias. Iš to kelio niekas Lenkijos neišmuš.

Lenkijos santykiai su jos didžiuoju kaimynu Tarybų Sąjunga bus išteigti naujais pamatais, lygybės pamatais. Tarpe tarybinių ir lenkų komunistų visi nesupratinimai bus aptarti ir išspręsti draugiškoje dvasioje.

Jei taip bus, tai bus gerai ir sveika abiems kraštams. Bus sveika ir gerai visam socialistiniam pasauliui.

Per daug ilgai į tarybinius komunistus buvo visų žiūrima kaip į vyresnius brolius. Kiekviena šalis turi savo problemas ir savo kelius linkui socializmo.

Netenka abejoti, jog panašūs persitvarkymas prasidės ir kitose liaudiškosios demokratijos šalyse.

Picasso su savo tapyba išgarsėjęs visame pasaulyje. O žmogus jis jau nebe jaunas. Spalio 25-ą d. minės savo 75-tą gimtadienį. Kas svarbu ir įdomu, tai kad šis teptuko meistras nežada lengvai pasiduoti. Jis mąsto naujiems darbams. Jis dabar turi profesorius, kuris jį moko paveikslus ir vaizdus piešti ant sienos. Pirmiau jis šita tapybos rūšimi neužsiimdavo.

Svarbu ir tas, kad Picasso yra kovotojas, yra komunistas. Pastebėjau, kad komercinėje spaudoje, rašant apie šiuo dienų jo kūrybą, vengiam ta faktą pripažinti.

Kunigų Draugas (spalio 8 d.) sako, kad popiežius labai susirūpinęs nauju klausimu. Jam ramybės neuoduoda medicinos pažanga. Ypatingai jį nervuoja naujieji atidengimai chirurgijoje.

Pavojus, girdi, yra, kad besibovydami su žmogaus kūnu mokslininkai gali per toli nuvažiuoti ir susikirsti su dievo patvarkymais.

Popiežius, sako Draugas, nepriešingas iš vieno žmogaus išimti akį ir įdėti į kitą žmogų. Chirurgas taip pat gali paimti katės ar šunies akį ir įdėti ją žmogaus kakton.

Bet kai atsiranda tokių chirurgų, kurie pradeda galvoti apie kokio nors gyvulio lytinį liaukų persodinimą į žmogų, tai bloga, tai jau apsi-

Adlai neatsisakys atominio klausimo

Chicago. — Stevensonas pareiškė, kad nesvarbu, ar tarybinis premjeras Bulganinas laišku prezidentui maišėsi į vidujinius Amerikos reikalus, ar ne, pats klausimas apie atominiai hidrogeninių bandymų uždraudimą svarbesnis. Stevensonas sakė, kad jis neatsisakys šio klausimo gvil-denimo, kaip to norėtų Eisenhoweris.

Stevensonas sutiko su Eisenhoweriu, kad, atsikreipdamas šiuo reikalu, Bulganinas parodė blogą taktą, nes atrodė, kad jis bando paveikti Amerikos rinkimus. Bet Bulganinas verčiau remia Eisenhowerį, sakė Stevensonas, o ne jį,

kaip tai teigia republikonai. Demokratai mano, kad Eisenhowerio griežtas atsakymas Bulganinui buvo taikomas ne tiek užsienio politikos sumetimais, bet sudarymui išpūdio, kad Sovietai pageidautų Stevensonso laimėjimo. Demokratai dabar muša ant taško, kad pats Bulganinas ketletas mėnesių atgal išreiškė viltį, jog Eisenhoweris kandidatuos.

Washingtonas. — Prez. Eisenhoweris šį savaitgalį pereiš pilną mediciniską egzaminavimą, kaip jis žadėjo padaryti trumpas laikas prieš rinkimus.

Jordano parlamentas turi anti-kolonialinę daugumą

Ammanas. — Jau aišku, kad naujasis Jordano parlamentas turės anti-imperialistinę daugumą, — daugumą, kuri stos už Jordano prisidėjimą prie Egipto vadovaujamo anti-vakarietiško bloko. Jordaniečiai persveria dauguma balsavo už nacionalistus, taipgi už komunistus ir jiems artimus elementus. Ypatingai nacionalistai ir komunistai pasirodė stiprūs teritorijoje. Vakarus nuo Jordano, tai yra, buvusieji Palestinoje, kaip tai Hebrone, Nabluse, Jeruzalės Jordano zonoje. Iš 40 parlamentu narių bent apie 25 yra nacionalistai arba kairiečiai. Tiksliai dar nežinoma, nes kai kurie kandi-

datai skaitosi nepriklausomais ir jų nusistatymas paaiškės tik po to, kaip bus pradėta balsuoti.

Jeruzalėje išrinktas populiarius kairietis daktaras Jakubas Ziadinas, arabas komunistas. Dar du komunistai išrinkti kitur.

Manoma, kad dabartinė pro-britiška valdžia bus priversta atsistatydinti. Paties karaliaus Huseino ateitis dabar irgi miglota. Jis skaitomas palankiu britams, beveik jų patikėtinui. Rinkimų rezultatai skaitomi nemenku smūgiu jam ir jo prestižui.

Darbo unijų kovos lauke

Denveris. — Nepriklausoma pažangiečių vadovaujama Mine-Mill unija laimėjo rinkimus didžiausioje Amerikos vario kasykloje, San Manuel Cooper kompanijoje prie Tuscono, Arizonos. Iš Mine-Mill atstovybė bandė paversti AFL-CIO plienininkų uniją (USWA). Rinkimuose 599 pasisakė už Mine-Mill, 233 už plienininkus, 96 prieš bet kokią uniją.

Detroitas. — Auto-darbininkų unija (UAW) pralaimėjo Nacionalinės darbo santykių tarybos (NLRB) iš naujo išklausti unijos bylą prieš Kohlerio kompaniją. Streikas ten tęsiasi jau 31 mėnesį.

New Yorkas. — Stalių (karpenterių) unija, įsteigta 1881-ais metais, dabar švenčia savo deimantinį jubiliejų. Kuomet unija tapo įsteigta, algos buvo 20 centų į valandą. Dirbta apie 60 iki 72 valandų per savaitę. Dabar karpenteriai gauna apie tris dolerius valandai, dirba apie 40 valandų.

Korespondentas rašo apie naujus įykius Lenkijoje

New Yorkas. — Gordon Cruikshank, Londono ir New Yorko "Daily Worker" korespondentas Varšuvoje, taip aprašo paskutinius įvykius Lenkijoje:

Visi Lenkijoje šiandien jaučia tam tikros priežasties pasitenkinimą. Gomulkos išrinkimas PPR pirmu sekretorium, kai kurių nepopuliarių asmenų pašalinimas iš politinio biuro ir Gomulkos kalba, kuri buvo atspausdinta spaudoje ir perduota per radiją — tas viskas prisidėjo prie pasitenkinimo scenos sukleimo.

Žmonės sako, kad pirmiau, net pirmomis dienomis po išlaisvinimo 1945-ais metais, Lenkijos žmonės nebuvo taip susivieniję. Jie suglaudžia savo gretas aplink partiją.

Kokia valanda po to, kaip sekmadienio naktį tapo paskelbta, kad išrinktas naujas politbiuras, šimtai jaunų žmonių ir darbininkų atvyko prie "Trybuna Ludu", kad parduoti specialų laikraščio laidą.

Šiandien aš nuvykau į Rožės Luksemburg vardo elektrinių reikmenų fabriką, kur pietų pertraukos metu vyko mitingas. Darbininkai atydziai klausėsi kalbų, kurių centralinė tema buvo draugiškumas su Tarybų Sąjunga, bet ant lygybės pamato.

Pasipiktinimas prieš tuos, kurie atsakingi už karinių jėgų judėjimus partijos plenumo metu taipgi reiškiamas. Klausimai keliame kaslink tarybinių karių buvimą Lenkijoje. Bet anti-sovietizmas kaip toks smerkiamas griežtai.

"Jeigu mūsų nauji draugai mano, kad mus galima ištempti iš socialistinės stovyklos, tegul jie dar kartą

pagalvoja," sakė vienas kalbėtojas, pridėdamas: "Mes žinome, kad Tarybų Sąjunga yra mūsų garantija, kad mūsų naujas draugas Konrada Adenaueris negriebbia mūsų vakarinių teritorijų."

Kitas kalbėtojas sakė: "Be mūsų tarybinės sąjungininkės mes bejėgiai." Jauna moteris, Irena Dobszynski, mokslinė darbuotoja, sakė:

"Bet mes neesame Tarybų Sąjungos draugai iš baimės, ne kaip parazitai, kuriems reikia apsaugos. Mes turime bendrus socialistinius idealus ir principus. Bet tos socialistinės idėjos reiškia, kad mes turime turėti lygybę.

Bolėslavas Radzikas, senyvas darbininkas, pasakė aistringą kalbą, sakdamas, kad jis buvo socialistu per ilgus metus Lenkija nuo 1949 metų "nebuvo rojumi," sakė jis, ir žmonės pradėjo prarasti pasitikėjimą socializmu.

"Seni socialistai," sakė jis, "buvo laikomi paniekio ir stumdinėjami. Tie, kurie persistatė socialistiniams vadai, kurie stovi priešakyje Tautinio išlaisvinimo komiteto.

Suėmimas įvyko sekamoje aplinkybėse: francūzų žvalgyba sužinojo, kad šie vadai, kurie paskutiniu laikui gyveno Maroko sostinėje Rabate, pasamdė orlaivį, kuriuomi skristi link Tunisijos sostinės Tuniso, kad perkelti ten iš Rabato Alžyro nacionalistų štabą. Orlaivis turėjo skristi per Alžyro teritoriją.

Žvalgyba susisiekė su aviacija ir francūzų kariniai

Vėliausios žinios Iš viso pasaulio

Varšuva. — Naujasis Lenkijos komunistų politbiuras rengiasi išvykti Maskvon, kad testų pasitarimus su Tarybų Sąjungos komunistų vadovybe. Manoma, kad vyks gal visas politbiuro sąstatas su Gomulka priešakyje.

Šalyje tuo tarpu ramu, nors padėtis lieka kiek itempta. Skleidžiami gandai, kad tarybiniai karo laivai sukinėjasi aplink Gdanską ir Lenkijos valdžia prašė Maskvos juos atšaukti.

Budapeštas. — Vengrijos radijas perdavė studentų ir darbininkų mitinguose primamas rezoliucijas, kad Nagy taptų premjeru. Mi-

tinge Gyor mieste priimta rezoliucija, kad Tarybų Sąjunga ištrauktų savo karines jėgas iš Vengrijos.

Tunisas. — Generalinis protesto streikas vyksta visoje Tunisijoje, taipgi vyksta protesto streikai Maroke. Tunise įvyko kruvinos riaušės. Tunisiečiai ir marokiečiai protestuoja, nes francūzai suėmė vyriausius Alžyro nacionalistų vadus, kurie buvo apsilankę pas Maroko sultoną Ben-Jusefą ir skrido Tunisijon tartis su premjeru Bourguiba. Francūzai sudarė suokalbį su pilotu, kuris nusileido Alžyre, vietoje vykti Tunisijon.

Francūzai suėmė 5 svarbius Alžyro nacionalistų vadus

Alžyras. — Francūzai suėmė Ahmeda ben Nela, Mohamedą Khiderį, Mohamedą Budiafą, Hoseiną Ait Ahmedą ir Mustafą Lachrafą. Šie penki yra žymiausi Alžyro nacionalistų vadai, kurie stovi priešakyje Tautinio išlaisvinimo komiteto.

Suėmimas įvyko sekamoje aplinkybėse: francūzų žvalgyba sužinojo, kad šie vadai, kurie paskutiniu laikui gyveno Maroko sostinėje Rabate, pasamdė orlaivį, kuriuomi skristi link Tunisijos sostinės Tuniso, kad perkelti ten iš Rabato Alžyro nacionalistų štabą. Orlaivis turėjo skristi per Alžyro teritoriją.

Žvalgyba susisiekė su aviacija ir francūzų kariniai

orlaiviai privertė šį orlaivį nusileisti Alžyre. Tuoj po nusileidimo policija apsupo orlaivį ir suėmė tuos vadus.

Tai viena atsitikimo versija. Kita versija sako, kad orlaivis, priklausęs Atlaso linijai, turėjo skristi ne virš Alžyro, o aplinkiniu keliu virš Viduržemio jūros. Francūzai buvo susitarę su orlaivio pilotu, kad jis nusileistų ne Tunise, o Alžyre. Kad nesukelti įtarimo, kad per greit nusileidžiama, pilotas ilgai skraidinėjo virš jūros ir Tunise nusileidimo numatytu laiku nusileido — kariniame aerodrome prie Alžyro. Kuomet nacionalistų vadai suprato, kame reikalas, priešintis jau buvo per vėlu.

Belgijos Van Ackeris ir Spaakas viešės 12 dienų Taryų Sąjungoje

Maskva. — Belgijos premjeras Van Ackeris ir užsienio reikalų ministras Paul Henri Spaakas atskrido Maskvon. Jie viešės Tarybų Sąjungoje 12 dienų. Kaip beveik visi keleiviai, kurie skrenda Maskvon iš Vakarų Europos, jie buvo nusileidę Vilniuje.

Van Ackeris ir Spaakas aerodrome buvo sutikti Bulgano, Šepilovo ir kitų

"Amerika" ir "USSR" jau pasidavinėja čia ir ten

New Yorkas. — Tarybų Sąjungos ambasados leidžiamas anglų kalbos tarybinis žurnalas "U.S.S.R." pradėjo parduoti kioskose čia, tuo tarpu, kai lygiai tą pačią dieną Maskvoje pradėjo pasidavinėti amerikiečių leidžiamas žurnalas rusų kalboje "Amerika".

Maskvoje visos "Amerikos" kopijos pasidavė kokioms valandos bėgyje. New

valdžios narių. Spaakas, socialdemokratas, kuris kadaise buvo kairus socialistas, pareiškė spaudos atstovams, kad jis atvyko stebėti Tarybų Sąjungą ne tik kaip užsienio reikalų ministras, bet ir kaip socialistas.

Apart Maskvos, belgai svečiai aplankys ir Leningradą.

Yorke, kur "U.S.S.R." pasidavinėjo kioskose Manhattan centre, beveik visos kopijos išsipardavė.

Budapeštas. — Vengrijos darbo unijų organas "Nep-szava" sako, kad buvęs premjeras Rakosi apleido Vengriją ir gyvena užsienyje. Manoma, kad jis išvyko Tarybų Sąjungon.

ORAS NEW YORKE

Dalinai apsiniaukę, vėsu.

LAISVĖ
LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
President CLEMENT BREADY; Sec.-Treasurer, WILLIAM CHAPEL
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES	
United States, per year	\$10.00
United States, per 6 months \$6.00	
Queens Co.	\$11.00 per year
Queens Co.	\$6.50 per six mos.
Canada and Brazil, per year	\$11.00
Canada and Brazil, 6 months \$6.50	
Foreign countries, per year	\$15.00
Foreign countries, 6 months \$8.00	

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y. under the Act of March 3, 1879

LENKIOJE

(Tęsinys iš vakar dienos)

NEPAPRASTAS ĮVYKIS laike šio Lenkijos KPCK posėdžio tai N. Chruščiovo, Molotovo, Mikojačio ir kitų tarybinių vadovų pasirodymas Varšuvoje.

Jie atvyko staiga, netikėtai. Atvyko jie ten, nes atrodė, kad anti-tarybiniai elementai Lenkijos KPCK pačiam viršūnėje gali smarkiai pažeisti santykius tarp Lenkijos ir Tarybų Sąjungos.

Ši Chruščiovo ir kitų misija, mums rodo, parodė tai, kad Maskva iš tikrųjų iš anksto nenujautė, prie kokio posūkio Lenkijos vadovybė ruošiasi. Tai, rodosi, nenormalu, bet taip buvo.

Mums rodo, Tarybų Sąjungos vadovybė turėtų jausti, turėtų žinoti smulkmeniškai, kas darosi ne tik socialistiniuose kraštuose, o ir kapitalistiniuose. Lenkijoje, sakysime, prieš šį KPCK posėdį buvo jaučiama žmonių nepasitenkinimas ligiuiolaikine padėtimi, jų reikalavimas posūkio į sudemokratizavimą visų įstaigų, viso valdinio aparato, visos šalies. Bet, atrodo, ji to nežinojo; ji laukė paskutinių dienų, kuriomis turėjo įvykti CK posėdis, kuriame turėjo būti padaryta stambių atmainų. Tik tuomet, kai jau Lenkijos KPCK posėdžiavo, Chruščiovas su kitais žymiais asmenimis nuskubėjo į Varšuvą.

Vistiek gerai, kad ir taip atsitiko. Tar. Sąjungos vadovai tarėsi su Lenkijos buvusiais vadovais ir būsimaisiais (Gomulka ir kt.). Ką jie kalbėjo, ką jie tarė, aišku, smulkmenų nežinome. Bet atrodo, jog buvo prieita prie tokio susipratimo: Lenkijos KPCK daro taip, kaip jam patinka, be jokio iš Tarybų Sąjungos K. P. įsikišimo į jo vidaus reikalus. Kai bus viskas sutvarkyta — suorganizuotas Politinis Biuras, perorganizuota valdžia, ir tt. — tuomet Lenkijos delegacija vyks į Maskvą pasitarimams dėl ateities tarp šitų valstybių santykių.

Po to Chruščiovo vadovaujama delegacija grįžo Maskvon.

CENTRO KOMITETO posėdis tęsiasi toliau. Netenka nė sakyti, kad jis savo protokolų viešai nepaskelbė ir jų veikliausia nepaskelbė.

Užtenka priminti tai, kad tolimesnių posėdžio darbų eigoje buvo nagrinėjama visa pokarinė Lenkijos politika ir visų gyvenimo sričių padėtis ir ateitis.

Idomusia tai, kad dabar nusveriamąjį žodį turėjo Vladislavas Gomulka, tik neseniai išleistas iš kalėjimo veikėjas. Ir tai parodo, kad nenormalią padėtį, kokion Lenkija buvo atsidūrusi! Vakar kalbėsi, šiandien — didvyris ir vadovas!

VI. Gomulka, tačiau, nei praeities, nei dabarties nekritikavo kerštinčiaus žodžiais, kerštinčiaus taktika. Ne! Jis, mums rodo, visą dalyką svarstė šaltai. Jis visų pirmaus pasisakė, kad Lenkija turi būti visiškai nepriklausoma, kad ji turi būti sudemokratizuota pilna to žodžio prasme, kad ji turi būti socialistinė, kad ji turi pasiilkti socialistiniais tautų bloke, t. y., eiti su Tarybų Sąjunga, bet tuo pačiu kartu Lenkija savo santykius su Tarybų Sąjunga spręst draugiškais būdais ir priemonėmis, kaip lygt su lygia!

Eita prie rinkimo Politinio Biuro narių. Išrinkti: M. Ochab, V. Gomulka, premjeras Juzef Cyrankewicz, užsienio reikalų ministras Adam Rapacki, Stefan Jedrychowski, Roman Zambrowski, pulk. Ignacy Loga-Sowinski, Aleksander Zawadzki ir Jerzy Morawski.

Nebuvo išrinktas į Politinį Biurą maršalas Konstantinas K. Rokossowski, gynybos ministras.

(Rokossowskis yra gimęs Lenkijoje; karo metu jis yra buvęs Tarybinės Armijos maršalas ir didžiai pasižymėjęs karo vadovas, kurio vadovybėje buvo išlaisvinta Lenkija. Bet prieš jį, Rokossowskį, kai kurie CK nariai ištstojo ir jo neišrinko į Politinį Biurą; iš 75 CK narių, sakoma, jis tegavo tik 25 balsus.)

Idomu tai, kad Ochabas gavo 75 balsus, o Gomulka — 74. Vadinasi, Ochabas tebėra populiarius. Iki šiol Ochabas buvo partijos pirmasis sekretorius, bet dabar bus V. Gomulka, Ochabui teks būti turbūt antruoju sekretorium.

Tiek apie tą istorinį Lenkijos KPCK posėdį.

BUVO PALEISTA (pas mus, buržuazinėje spaudoje) daug visokių prasimanymų ir gandų apie Lenkiją. Buvo sakyta, būk ten vyksia mūšai tarp pro-tarybinių ir anti-tarybinių ginkluotų jėgų. Bet nieko panašaus neįvyko. Viskas praėjo gražioje ramybėje.

Prezidentas Eisenhoweris ir Mr. Dulles bandė įsikiti į Lenkijos vidujinius reikalus, kad patrauktų anti-tarybines jėgas link „Vakaru.“ Bet prieš tai Lenkijos spauda griežtai užprotestavo.

Maskvos „Pravda“ ir kiti laikraščiai aštriai kritikavo kai kurią Lenkijos spaudą, reikšusią demoralizaciją, pasiryžusią bloginti Tarybų Sąjungos-Lenkijos santykius.

Tenka sutikti su „Pravdos“ tuo dėsniu: Lenkijoje

MOTERŲ KAMPĖLIS

Paberžytės apsakymai

I šestąjį dešimtį perėjusi, mūsų literatūroje su pirmąja apsakymų knyga pasirodo paprasta, savamokslė moteris, buvusi ponų ujamą ir išnaudojama darbininkė, — „Sidabrinų šalnų“ autorė Eleonora Paberžytė. Neturėjusi laimės mokytis mokyklos suole, ji mokėsi ir studijavo „gyvenimo universitetuose“: ilgas metus dėl kasdieninės duonos karnio tarnavo ponams, patyrė pažeminimą, nuoskaudas ir vargą, visą kapitalistinio gyvenimo sunkybę. Pavogtomis nuo poilsio valandėlėmis, po sunkių darbų ji godžiai skaitė mūsų literatūros klasikus, lavinosi ir švietėsi. Pamatyti išleista savo knygą, spausdinamus savo kūrinius buvo, gal būt, gražiausia ir slapčiausia jos ilgų metų svajonė. Ir kai šiandien mes laikome rankose E. Paberžytės apsakymų nedidutį, gražiai išleistą rinkinį, ir kai skaitome jį, negalime nepasidžiaugti nauju vardu mūsų prozoje, negalime nepasidžiaugti ir santvarka, kuri sudarė sąlygas atsiskleisti ir pasireikšti E. Paberžytės gabumams. E. Paberžytė yra tarybinio gyvenimo, iškelto literatas iš laudies, ir jau vien tuo jos apsakymų knyga — įdomus, skatinantis reiškinys mūsų literatūroje.

Kas patraukia E. Paberžytės rinkinyje? Visų pirma — jos apsakymų gyvenimiškumas. Savo knygos puslapiuose ji visur išlieka gyvenimo tikrovės vaizduotoja — realiste. Autorė daugiau rūpinasi išoriniu tikrovės piešiniu, veikėjų veiksmų parodymu, negu jų subtilių vidaus pergynimų atskleidimu. Realistiniame jos apsakymų meniniame audinyje išsiskiria gana stipriai tapomos buitinės scenos. Šitie autorės bruožai ryškėja tokiose jos apsakymuose, kaip „Dievas mūsų gelbėtojas ir tvirtybė“, „Izidoriaus mokslas“ ir kt. Rinkinyje galima neretai pastebėti ir pamatyti literatūrinį autorės neigimą, tačiau nepamatysime jos apsakymuose gyvenimo netiesos.

Patraukia E. Paberžytės rinkinyje ir jos apsakymų kalba. Autorė rašo liaudiška, gražia ir sodria lietuviška kalba. Ji ypatingai nedailina žodžių, bet moka padailinti, pagyventi savo kalbą liaudiškais taktikais aforizmais, sodriais posakiais. Sakinio, frazės konstrukcija — paprasta, aiški, neapkrauta ir dinamiška. E. Paberžytė moka valdyti dialogą, kuris jos apsakymuose dažnai gyvas, individualus ir yra gera priemonė charakterizuoti veikėjams bei jų veiksmams.

Jaudina taip pat autorės nuoširdumas: apie gyvenimą, apie kenčiančius, išnaudojamus žmones ji rašo su širdies šiluma, su giliu susijaudinimu. Štai, bene geriausias rinkinio kūriny „Dievas mūsų gelbėtojas ir tvirtybė“. Čia nupiešti kapitalistinio kaimo idiotizmo ir prietarų vaizdai. Senės Pilonienės paveikslu kuriamas įdomus, naujų spalvų charakteris, rodoma vaidinga, prietarų persunkta ir jais apnarpliota kaimo moteris. Ji pikta anyta savo marčiai, despotas savo namuose ir nuolankus tarnas bažnyčiai. Čia taip pat atskleidžiama, kaip prietarai žaloja ir iškraipo žmogaus prigimtį. Šie Pilonienės charakterio bruožai atskleisti vietomis ryškios meninės spalvomis, spalvingu žodžiu. Čia norėtųsi pažymėti Pilonienės ruošimosi bažnyčion vaizdus arba sceną, kai ji „varo vėliną“ iš sergančios mergaitės.

Apsakymas „Pabaigtuvės“ atskleidžia tikrovišką ano meto kaimo gyvenimo paveikslą, siekia parodyti išnaudojimo, mažųjų valstiečių bei samdinių ir darbininkų antagonistinius santykius. Apsakyme išvestas nemažas būrys veikėjų — ponai Zarevičiai, mažasemiai bei samdiniai. Ryškesni yra ponai Zarevičiai, Kaupas, jų paveikslas gyvina idomios, taiklios detalės.

Bet visumoje apsakymas parašytas nevienodai, nelygiai: šalia stiprių vaizdų ir vietų (sakysime, pietų ir pavakarių scenos) jo audinyje sutiksime ir silpnų, neišbaigtų (pvz., apsakymo pabaigos vaizdai — samdinių pobūvis pas Antaną). Šis nelygumas meniniame apsakymų audinyje, atrodo, yra būdinga rinkinio kūrinių savybė.

Daug vidinės šilumos, gero jausmo autorė įlieja į apsakymą „Izidoriaus mokslas“ — paprastą, be pretenzijų parašytą vaizdelį apie piemenuką ir jo motiną, apie sunkią neturtingo kaimo vaiko buitį. Svelnus susijaudinimas, su kuriuo ji pasakoja apie vaiko likimą, nuspaldina vaizdelį giliu simpatijos vargšams jausmu. Su šiuo vaizdeliu sietinas ir apsakymas „Motina“, kur autorė taip pat pasirodo kaip vaiku, jų gyvenimo ir psichologijos vaizduotoja. Apsakyme „Motina“ autorė mums pasakoja apie skaudžią šeimos dramą, apie motiną užmiršusią savo pareigas ir motiniškumą.

E. Paberžytė savo rinkinyje stipriausiai pasireiškia kaip praeities gyvenimo, praeities negandų ir vargų metų vaizduotoja. Tai ir suprantama — ši tikrovė autorėi buvo geriausiai pažįstama ir jai atskleisti ji surado daugiau meninių spalvų ir vaizdų.

Jaudina taip pat autorės nuoširdumas: apie gyvenimą, apie kenčiančius, išnaudojamus žmones ji rašo su širdies šiluma, su giliu susijaudinimu. Štai, bene geriausias rinkinio kūriny „Dievas mūsų gelbėtojas ir tvirtybė“. Čia nupiešti kapitalistinio kaimo idiotizmo ir prietarų vaizdai. Senės Pilonienės paveikslu kuriamas įdomus, naujų spalvų charakteris, rodoma vaidinga, prietarų persunkta ir jais apnarpliota kaimo moteris. Ji pikta anyta savo marčiai, despotas savo namuose ir nuolankus tarnas bažnyčiai. Čia taip pat atskleidžiama, kaip prietarai žaloja ir iškraipo žmogaus prigimtį. Šie Pilonienės charakterio bruožai atskleisti vietomis ryškios meninės spalvomis, spalvingu žodžiu. Čia norėtųsi pažymėti Pilonienės ruošimosi bažnyčion vaizdus arba sceną, kai ji „varo vėliną“ iš sergančios mergaitės.

Apsakymas „Pabaigtuvės“ atskleidžia tikrovišką ano meto kaimo gyvenimo paveikslą, siekia parodyti išnaudojimo, mažųjų valstiečių bei samdinių ir darbininkų antagonistinius santykius. Apsakyme išvestas nemažas būrys veikėjų — ponai Zarevičiai, mažasemiai bei samdiniai. Ryškesni yra ponai Zarevičiai, Kaupas, jų paveikslas gyvina idomios, taiklios detalės.

Bet visumoje apsakymas parašytas nevienodai, nelygiai: šalia stiprių vaizdų ir vietų (sakysime, pietų ir pavakarių scenos) jo audinyje sutiksime ir silpnų, neišbaigtų (pvz., apsakymo pabaigos vaizdai — samdinių pobūvis pas Antaną). Šis nelygumas meniniame apsakymų audinyje, atrodo, yra būdinga rinkinio kūrinių savybė.

E. Paberžytės apsakymuose labiausiai ryški kritinė gaida. Kapitalistinė tikrovė ir jos piktžaidžės demaskuojamos, prieš to gyvenimo neteisėbes protestuoja visas E. Paberžytės apsakymų turinys, jų vaizdai. Niekuo nekalto kūdikio mergaitės mirtis dėl kaimo prietarų ir tamsos („Dievas mūsų gelbėtojas ir tvirtybė“), vargšo piemenuko Izidoriaus „mokslas“ pas buvę „be algos, tik už pilvą“ („Izidoriaus mokslas“) ir yra autorės protestas, autorės teismas senojai gyvenimo neteisėboms. Toliau autorėi dirbant šioje tematykoje linkėtina, kad dar spalvingesnis būtų jos taputukas tapant žmonių portretus, stipresnis sužeto audimas, gyvenimiškos medžiagos apibendrinimas.

Rinkinyje E. Paberžytė stengiasi papasakoti skaitytui ir apie mūsų tarybinio tikrovę. Šias gražias literatės pastangas norisi pasveikinti, jas skatinti ir tikėti, kad tolesniam kūrybiniam darbe jos duos vaisius. Tuo tarpu šioje knygoje išspausdinti apsakymai tarybinio gyvenimo temomis kol kas yra daugiau ar mažiau bandymai.

Apsakyme „Audra“ E. Paberžytė siekė parodyti mūsų kolikinio kaimo buitį, jo kasdienybėje kovą naujo prieš seną. Nežiūrint gražių autorės ketinimų, apsakyme gyvenimas atskleistas gana iliustratyviškai. Išankstinė kompozicinė schema bei sužetetas, dūruojantys, keliaujantieji po apsakymus veikėjai gerokai nuslopina jame tikrovės alsavimą. Schematiškumas pakenkė ir kitam gražiai sumanytam apsakymui „Sidabrinės šalnos“. Užgautos praeities moters, kaip žmogaus, kaip asmenybės augimas mūsų dienomis — jaudinanti, labai verta plunksnos tema. E. Paberžytė piešia patrauklią sąžiningos, darbščios moters Teklės Palubytės portretą, stengiasi atskleisti sunkumus ir pergyvenimus, kol Teklės charakteryje ir jos gyvenime laimi nauja.

„Sidabrinės šalnos“ — apsakymų rinkinys, rodantis aiškius jo autorės sugebėjimus dirbti sunkų prozininko darbą. E. Paberžytei jos tolesnėje literatūrinėje veikloje teks įveikti dar nemažą sunkumų keliu, į meistriskumą. Iš širdies linkime jai naujų kūrybinių pasiekimų.

BR. RAGUOTIS
ŽADA PRAKTIŠKUS SVETERIUS
Sveterių gamintojai sako, jog naujausieji audiniai mažiau trauksis, paviršius nesuvils į gumuliukus, ilgiau išlaikys švelnų minkštumą. Sako, jog tai liečia audinius iš daugelio skirtingų medžiagų, ne vien tik nylo no ar vilnos. To atsieta nauju procesu, kuris siūlus susuka į mažyčius garankščiukus ar sukošto kaip armoniką į klostelius kurie mezginyje pasilieka putnūs. Užsivelkant toks mezginyz lengvai pasitempia, o užsivilkta vėl sugrįžta į savo formą ir dydį.

Pataria sveterius iš pradžių plauti rankomis iki nusiplauna dažų perviršis. Džiolti patiestus ar kad ir ant virvės padžiautus, bet nevartoti baltiniams vartojamų sagų.

Šeimininkėms

Mažieji ar didieji kiaušiniai geriau

Rudenio atsiranda mažų kiaušinių. Jų kainos būna žemesnės už didžiųjų.

Akyva šeimininkė spėliojimu neatsideda, ji nori žinoti, ar tos kainos tikrai žemesnės, jei palygintumei didžiųjų ir mažųjų vertę uncijomis ir centais.

Daugelis šeimininkų turi virtuvėje geras svarstykles ir tą be vargo išsprendžia. Nusipirkusios po tuziną abiejų, pasveria. Bet dar randasi ir neįgudusių svarstykles vartoti. Geros svarstyklės kainuoja sauja dolerių. Atrodo, argi verta tiek pinigų išleisti dėl nustatymo kelių centų ar cento vertės skirtumų.

Tikėkite, jog svarstyklės savo gyvenimo bėgiu keletriopai atsimoka. Jos parodo skirtumus ne tik kiaušinių kainų. Jos gali parobinti ir kiaušinių gerumą. Juk pasitaiko, kad perki didelius ir neva šviežius kiaušinius, o pasvėrus randi, kad sveria mažiau, negu to dydžio kiaušiniai turėtų sverti. Reiškia, buvo seni, nudžiūvę. Tokie kartais išmaišo be pardavėjo noro pirkėją apsukti, tačiau sutinkame ir tokių, kurie tai tiksliai daro nuolatos.

Svarstyklės visokius svorio vogeiotojus parodo ir apsaugo šeimininkės ne tik kišenę, bet ir mintį nuo abejonių ir bereikalingų įtardinėjimų sąžiningo patarnautojo krautuvėje.

Dėl ko sezono mažieji kiaušiniai būna pigesni? Jų lukštai yra plonesni. Yra pavojus sugadinti ir nebegalėti parduoti. Seimininkės taipgi abejingiau į juos žiūri. Duosi šeimai po vieną, bus maža porcija, o duodant po du jau pasidarys brangesnė. Gi kepatortus vieton didelių trijų turi dėti maždaug po keturis, dirbant tenka galvoti, ar pataikys kiekį. Žinoma, vartojant mieromis ar svoorais didumas nesvarbu.

S.J.L.

Apie tropiškus vaisius

Guava, kaip ir kiti tropiškų kraštų vaisiai, auga tik tai šiltuose kraštuose. Jų uždera gana gausiai, tai žmonės netaip labai ir paisyso, jie mano, kad yra menkos vertės. Dažnai galima matyti prikritusių darž ant žemės pūsta.

Komercijiniai daug daroma džėlės (jelly) ir taip vadinamo guava sviesto. Tinka naudoti ir salads. Taipgi gerai sunokusius valgo kaip obuolius. Kaip kur ir vadinama pietinių valstijų obuoliais, nors neturi panašumo į obuolius. Kada prinoke, vaisiai būna geltonos spalvos ir kiek panašumo į lemons. Perpiovus, išrinkus sėklas (kurių yra gana daug) taip ir valgoma. Skonis yra gana geras.

Guava turi daug vitamino C, nemažai vitamino A ir geležies. Bet bėda, kad didžiūma geležies yra sėlose, kurių niekas nenori valgyti. Dėl biznio kompanijos guava džiovina, pasikiau sumala į miltelius. Juos naudoja gydyti tuos žmones, kuriems yra trūkumas vitamino C. Vaziuoto-

jai i tolimes šaltus kraštus, kaip i žiemini ašigali, ar kitur, i kur negalima pasiimti gana šviežių vaisių ir daržovių, jie pasiima tų guava miltelių. Sakoma, kad jie būna gera apsauga nuo trūkumo vitamino C. Taigi, kurie pietinių valstijų gyventojai turite gausiai tų guava vaisių, neleiskit ant žemės supūti, su naudokit.

E.V.

GUAVA SALADAS

pusė puoduko sukapotų pecan riešutų
2 puodukai supiaustyto guava

1 Puodukas gabaliukais supiaustyto apelsino
pusė puoduko sutarkuoto cocoanuto

2 šaukštai lemono sunkos mayonnaise pagal skonį.
Žiūrėk, kad guava vaisiai būtų gerai prinokę. Nulupk žievę. Perpiauk pusiau, išrink sėklas, supiaustyk mažais gabaliukais, užpilk lemono sunka ir palai-
kyk kelioliką minutų, tai nepajuos iki reikės valgyti, kitaip pajuosta ir netaip jau gerai atrodo.

Sumaišyk viską kartu. Turėk numazgėjusį gana salotų lapų, sudėk ant jų lapų, ant viršaus uždek mayonnaise ir gatavas valgyti.

Šitas saladas yra gana maistingas, turintis daug visokių vitaminų. Taipgi gali ane kam patikti ir skoniui.

E.V.

MADŲ DIPLOMATĖS

Paryžiaus gatavų rūbų industrijos viršininkas p. Lempeur atsuntė į New Yorką savo 17 metų dukterį Anne Marie susipažinti su planavimu ir gamyba jaunulėms rūbų mūsų šalyje. Jis taip pat paskyrė stipendą mūsų šalies gabiausiai tos srities darbo studentei, kad ji tiek pat laiko viešėtų ir studijuotų Paryžiuje, kiek jo dukte bus čionai. Ta proga teko newyorkietei Carol Eggleston.

Pattern 9099 (12-garment wardrobe) For dolls 10, 12, 14, 16, 18, 20 inches tall. See pattern for yardage requirements.

Užsakymą su 35 centais (pinigais, ne stampomis) ir pažymėjimu formos numerio ir dydžio siųskite: Pattern Dept., 110-12 Atlantic Avenue, Richmond Hill 19, N. Y.

SUKILĖLIAI

Kovų dėl žemės ir laisvės
vaizdai 1861-1864 metais

(Tęsa)

Visų—ir gatvės stovinčių kaimiečių, ir kareivių, ir vyresniųjų—dėmesys taip buvo sutelktas į ekzekuciją, kad niekas nepastebėjo, kas atsitiko čia pat, už ke-
liolikos žingsnių nuo tos vietos. Už Sta-
šio jovoaro ir tvoros, kiemo kampe, keli
kareiviai saugojo atrinktuosius varyti į
dvarą pono teismui. Vienas iš kareivių,
užpakalinis, stovėjęs netoli Pranaičio,
sekė ekzekuciją su giliu vidinio protesto
ir pasibaurėjimo jausmu. Buvo tai dar
jaunas vyras, prieš keletą metų paim-
tas į rekrutus iš Tambovo gubernijos
valstiečių baudžiauninkų ir štai dabar
atsidūręs tolimame krašte, kur, nepai-
sant visų skirtumų, taip pat kencia liau-
dis, išnaudojama tokių pat ponų dvari-
ninkų, spaudžiama tokių pat cėsoriaus
valdžios vykdytojų — gubernatorių,
ispravnikų, pristavų, žandarų. Prieš ke-
lias dienas jį pasiekė gandai, kad visoje
Rusijoje ir jo gimtajame krašte prasidė-
jo tokie pat neramumai ir valstiečių su-
kilimai prieš ponus, kaip ir čia. Kad ir
ten valdžia siūnčia kariuomenę ponams
į pagalbą, kad ir ten šauda, kuoja kar-
dais ir čiažo rykštėmis gal dar žiauriau,
negu čia. Gal ir jo broliai-seseriai Tam-
bovo gubernijoje plaką kareiviai, kitų
plakamųjų sūnūs ir broliai. Žaibo grei-
tumu tos mintys perskrido kareiviui sar-
gybinui per galvą. Kas daryti? Jei jis
galėtų, paleistų šituos visus suimtuosius.
Visų jis negali. Tai gal nors vieną? Ge-
ra būtų leidus pabėgti tai raudonskrus-
tei merginai. Bet ji per toli stovi. Ir
ar sugebės? O šitam šviesiaplaukiui
vyrui? Jis čia pat, priešais jį. Jį užplaks
arba atiduos į rekrutus. Jis buvo at-
kreipęs savo ginklą į pulkininką ir sui-
mamas priešinosi.

Tuo tarpu po Grigaliūnienės ruošės
plakti anas dvi merginas. Gražios mer-
ginos ir iš veido ir iš tuomens. Sukilus
vyruiškam smalsumui, sargybiniai pasi-
davė kiek į priekį, kad geriau pamatytų
plakamasias. Tada tambovietis greitai
atnarinio virvagalį nuo Pranaičio rankų,
pasislinko priešais jį, stumtelėjo alkūne
ir prašvokštė:

—Biegi, tebia zasiekut... Pod zabo-
rom...

Pranaitis tuoj viską suprato. Jis su-
kniubo ant žemės ir pamatė, kad apačia
tvoros galima prasiskverbtį į Grigaliū-
no kiemą. Ilgai negalvojęs, jis laimingai
atsidūrė anoj pusėj ir, prisiplojęs, pa-
tvoriu nurėplino tolyn už kūtės, už klo-
jimo...

Niekas nepastebėjo bėglio.
Kai buvo baigta ekzekucija, Pšemic-
kis pono Skrodsio vardu užprašė vyres-
nybę pietų į dvarą. Ten pat vaitas pa-
dės paskirstyti, kur ir kiek kareivių ap-
gyvendinti pas valstiečius. O tuo tarpu
tegu kareiviukai patys pasišvaisto po
kaimus ir pasieško skanesnio kąsnelio.

Atskirtuosius ypatingam pono teis-
mui įsakė varyti į dvarą. Prievaizdas,

pulkininkas ir vachmistras juos dar
kartą apžiūrė. O kur dingio šviesiaplau-
kis vyras, kuris savo baisy įnagi buvo
atkreipęs į patį pulkininką, o suimamas
priešinosi? Be to, Pšemicckis žino, kad
tai Pranaitis su Balsiu atkakliausiai
kurstė kaimiečius neiti lažo.

Tuoju buvo duotas aliarmas, visi ka-
reiviai leidosi ieškoti ir gaudyti bėglį.
Bet nieko nepadėjo vyresnybės įniš-
mas ir keiksmas. Niekas bėglio nematė,
niekas nieko nežinojo. Tarsi jį žemė
būtų prarijusi. Kalta sargyba. Ji bus
nubausta karceriu, gal ir lazdomis.
Tambovietis tyli su pykčiu ir pagieža.
Bet kartu ir pasitenkinimo ir naujo pa-
siryžimo jausmas ima rusenti jo krūti-
nėje. Jis išgelbėjo liaudies žmogų. Jis
prieš liaudį neis. Jį nubaus, bet ta baus-
mė suriš jį su šitais nepažįstamo krašto
žmonėmis stipriau, negu giminystė. Gal
būt, ateis diena, kada jis, Ivanas Petro-
vas, didesniais darbais įrodys šio krašto
liaudžiai, kad jis supranta ir remia jos
kovą dėl savo teisių.

Išvykus vyresnybei ir išvairius suim-
tuosius į dvarą, namiškių padedami išsi-
vaikščiojo ir nuplaktieji. Senis Dauba-
ras buvo taip silpnas, kad jį beveik neš-
te parnešė namo ir paguldė į lovą.

Žmonės skubiai skirstėsi. Paliepių,
Juodbalių ir Karkliškių kaimiečiai grei-
tai bėgo namo su bloga žinia, kad ir
pas juos bus pastatyti saldotai. Reikėjo
tam pasiruošti, kai ką paslėpti. O kare-
iviai jau nardė po šilėnų kaimą, ieškojo
geresnių pirklių, šnipinėjo, kur daugiau
mantos ir pašaro. Kiti smailiai žval-
gėsi, kur jaunesnės gospadinės, gražes-
nės merginos. Šiaip taip pašalinę nuo
kelio liepą, atvarė vežimus su manta.
Atsirado degtinės. Netrukus vienur-
kitur nuskambėjo kareiviška dainuška,
sukvarksėjo armonika. Dragūnai, iš-
girdę, kad gretimuose kaimuose trobos
geresnės ir moters linksmesnės, sėdė
ant arklių jojo įsitikinti.

Tuo tarpu vyresnybė, o netrukus ir
suimtieji nusikaltėliai, apsupti dešimties
dragūnų, pasiekė dvarą. Vyresnybė
tuojau pakvietė į pono rūmus, o suim-
tuosius uždarė daržinėj, už kurios bu-
vo užpakalinė pasiūrė su loviais. Ru-
bikis žinojo, kokis darbas jo laukia, ir
viską tinkamai paruošė.

Prieš pietus ponas Jurkevičius pa-
kvietė į pono Skrodsio kabinetą atvy-
kusius vyresniuosius, prievaizdą ir vai-
tą ir posėdžiavo. Trumpas buvo posėdis.
Atvartiesiems priteisė aukščiausią nor-
mą rykščių, bausmę įvykdys dvaro ko-
tas Rubikis, dragūnams padedant. Ka-
riuomenę po kaimus išskirstys prievaiz-
das, vaitas ir vachmistras. Vaitas ryt
užvairs visus į darbą dvaro laukuose ir
praneš ponui, kas nestos. Pabėgusius
Balsį ir Pranaitį ieškoti, suimti ir pri-
statyti į dvarą arba atiduoti policijai.
Tuo posėdis ir baigėsi.

(Bus daugiau)

Cleveland, Ohio

Iš C.L.M. Klubo susirinkimo

Jis įvyko spalio 18-ą d. Su-
sirinkimas buvo gražus ir
skaitlingas.

Draugė Ivanauskienė įstojo
į mūsų klubą.

Zaislių parengimo komisija
išdavė gražų raportą, kuris
įvyko spalio 4-ą d. Draugės
seimininkės, kurios daug dar-
bavosi dėl parengimo, įdėjo
daug truso ir daug aukovo
maisto, bet jos labai paten-
kintos ir ant toliau darbuotis
už tai, kad draugės ir draugai
labai įvertino tokį parengimą
—atsilankę turėjo malonų lai-
ką ir skanūs pietus veik vel-
tū, tikait už 75 centus.

Tokiu būdu nutarta turėti
tokius parengimus kiekvieną
mėnesį, pirmą ketvirtadienį 9
valandą ryte. Sekantis paren-
gimas įvyks lapkričio 1-ą d. ir
tai tęsis per visą žiemos sezo-
ną. Taigi, mylintieji žaislus ir
draugiškumą, taipgi skanūs
pietus turėti, malonėkite įsit-
myti dieną ir dalyvauti skait-
lingai. Komisija kviečia visus
ir visas; nesigailėsite atsilan-
kė.

Sergančių narių lankymo
komisija išdavė gražų rapo-
tą. Nekurios aplankytos ir
jau sveikos.

Spalio 25-ą d. bus lankoma
draugė Mockaitienė, 655 E.
128th St. Draugės pranešė,
kad d. Mockaitienė dar silp-
nos sveikatos.

Taipgi išrinkta komisija at-
lankyti d. Turauskienę.

Draugė Geibienė puolė ir
nusilaužė ranką. Nelaiminga
moteriškė.

Draugas G. Palton skaudi
nelaimė patiko: Paslydo ant
grindų ir griuvo. Spalio 13-ą
dieną tapo išvežtas į ligoninę
ir skubiai padaryta pam ope-
racija ant dešinės kojos
aukščiau kelio. Adrisas: 120-
01 Oakview, Ave., zone 8.

Janušauskienė kritiškai ser-
ga ligoninėje.

Visiems ligoniams linkime
greitai susveikti.

Mūsų klubo sekantis susi-
rinkimas įvyks lapkričio 15 d.
Mielos draugės, pasisteng-
kime lankyti mūsų susirinki-
mus, tai yra mūsų užduotis.

WORCESTER, MASS.

Telegrama iš Kupiškio (Liet.)

Kaip jau matome mūsų
spaudoje Laisvėje ir Vilnyje ir
šiaip asmeniškai, kad dabar
iš Lietuvos ateina daug ir
greitai laiškų į Ameriką. Bet
va, spalio 15 d. 10-ą val. iš
vyto atnešė į namus mums šią
telegramą: "DĖDE, KAIPI
SVEIKI GYVENATE? LAU-
KIAME TELEGRAMOS, LAIŠ-
KŲ ADRESU LTSR KUPIŠ-
KIO RAJONAS, MAKSVY-
ČIŲ PASTAS, LEONAS RU-
DINSKAS". Tai yra mano se-
sers sūnus, Kupreliškių para-
pijos. Jis mokytojas, veikiau-
sia mokytojausia Kupiškėje.
Aš susirašinėdavau, kada jis
buvo Kaune 5 metų atgal.

Nemaniau skelbtį šią tele-
gramą spaudoje. Bet kadangi
aš norėjau atsakyti sūnėnui
tokiu pat būdu, t. y. pasiųsti
telegramą, tai mano nuoste-
bai vietinis Western Union
ofisas atsakė: "negalima!"

Tad, kur dabar toji geleži-
nė uždanga?

D. G. Jusius

Chicago III.

L.L.D. 19-ta kp. darbuojasi

Spalio 12 dieną įvyko nedė-
lis susirinkimas. Valdība
raportavo, kad per vasarą ma-
žai veikta. Nusitarė žiemos
metu padirbėti daugiau. Buvo
kalbėta kaip sušaukti didesnę
susirinkimą. Didžiama subiko,
kad reikia šaukti atvirutėmis.

Mūsų kuopos nariai labai
gražiai pasimokėjo duokles,
bet dar keli yra nepasimokė-
ję. Tikimasi, kad iki pabaigos
metų pasimokės ir likusieji.
Kiti jau pasimoka už 1957
metus. Tai gražus pavyzdys,
nes jie nelaukia pabaigos me-
tų.

Sekretorius

Prelato Briškos pinigai

Prelato Antano Briškos pa-
likimo atskaita, kurią užva-
kar advokatas E. Petkevičius
įteikė apskrities klerkui Bar-
rett, rodo jį turėjus \$339,552.

Prelatas A. Briška, miręs
1953 metuose, buvo Brighton
Parko liet. parapijos klebo-
nas. Bet savo testamente pa-
rapijai jis paliko tik \$2,000.
Daugiausia gavo šv. Kazimie-
ro kolegija Romoje. Jai pre-
latas Briška papylė \$97,538.
Katalikų seminarijai Kaune
jis paliko \$20,000, Katalikų
prieglaudai Kaune ir Panėvė-
žyje paskyrė \$10,000. Lietu-
vams katalikams studentams
Betlėje (Izraelio valstybėj)
paliko \$50,000. Savo giminie-
čiui A. Briškai Lietuvoje pa-
liko \$25,000, o savo pusseser-
rei L. Moska, Chicagoje, \$52-
500.

Jei pinigai, paskirti Lietu-
von, nebus tenai per 7 metus,
tai jie atiteks šv. Kazimiero
kolegijai Romoje.

Kaip prelatas susikrovė tiek
turtų? Advokatas Petkevičius
sako, jis "išmintingai" inves-
tavo pinigus į statą ir, be jo-
kio darbo, suėmė riebiausį
derlių.

Brightonparkietis

Iš joniškėčių rudeninio

pikniko

Sekmadienį, spalio mėnesio
14 d., Liepos darže, 82nd ir
Kean Ave., įvyko, kaip buvo
garsinta, joniškėčių silkių
piknikas. Kadangi vasaros
gražios dienos jau suskaitytos,
o čia lyg tyčia oras buvo tik-
rai puikus ir viliojantis vykti
dar kartą pamatyti rudomis
spalvomis pasipuošusius me-
džius ir tyresnius oru pakvė-
puoti negu mieste būnant, da-
lyvių pas joniškėčius buvo
daug. Į talką pasikvietė ža-
gariečius, kaip gospadines
taip ir bartenderius, svečius
aptarnauti. Kepė silkes ir
pampuškas. Peivio orkestras
pliekė su solistu. Platforma
buvo pilna šokėjų.

Sako joniškėčių Klubui
Roselando Aido Choras lap-
kričio 8 d. pildys programą.
Ir vėl skambės gražios liau-
dies dainos.

R. S.

Hartford, Conn.

Iš pavykusio banketo

Visi laukėme Laisvės ban-
keto, bet jis atėjo ir praėjo.
Rengėjai, virėjos suko galvą,
rūpinosi tinkamai svečius pri-
imti, sočiai pamaitinti. Jos
savo užduotį atliko, visus sve-
čius sočiai su įvairiausiais ska-
numynais prisotino. Viešnių ir
svečių buvo prisipildžius pil-
nutėlė Lietuvių Namų B-vės
svetainiukė, visi buvo gerame
ūpe su gražiu nusiteikimu.

Orkestras be atodairos gro-
jo linksmas šokėjams melodi-
jas. Na, ir taip spalio 14 d.
spaudos naudai banketas pra-
ėjo. Kiek šis parengimas duos
naudos spaudai, dar nežino-
ma.

Pastaba moterim, virėjom.
Jūs, draugės, rengdamos ban-
ketus, dikičiai per daug įvai-
rių, įvairiausių patiekalų pri-
gaminatė ir save labai skau-
džiai nusiplakate, nusivargi-
nate. Ar negerai būtų, kad
kitados pagamintumėte tą,
ką lietuvių publika labiausiai
mėgsta, vieton tų įvairenybių?
Tiesa, svečiai už skanumynus
jums dėkingi, bet visados bū-
na svečiai dėkingi, kad ir su
kilbasomis, kūgeliais pamaiti-
nami. Tačiau spaudoje never-
ta kelti diskusijas, kas turi
būt duodama bankete, tik pri-
miniau, kad apsisvarstytumė-
te, savo sveikatą taupytumėte.

Hartfordiečiai veda dery-
bas su New Yorko Liaudies
Teatro vaidydomis, kad pasta-
rieji atvykę suvaizdintų dar
prieš Kalėdas "Lapkų". Jei
susitars, aišku, jog pamaty-
sime spaudoj, kada tas "Lap-
kus" atlapsės.

Susiedas

Rochester, N. Y.

Spalio-Oct. 27 d. įvyks pažmonėsys, kurį
rengia moterų ir vyrų ALDLD vietinės kuopos.
Maloniai kviečiame visus Rochesterio lietuvius
atsilankyti į šį svarbų parengimą. Visas pelnas

nuo šio parengimo yra skiriamas Laisvei.
Visi Laisvės skaitytojai ateidami į paren-
gimą atsiveskite naujų skaitytojų.

PASTABA: Nevalgykite namie, nes čia tu-
rėsime skanią vakarienę, taipgi šaltų ir karštų
gėrimų. Vakarienės pradžia 7:30 vakare, Ge-
demino svetainėje, 575 Joseph Ave.

Kviečia Rengėjai

NEW! PAIN
RELIEVER
4 in 1 Oil for BurnsGARDEN GREEN BRAND CO.
R. F. D. 1, Rt. 32, DEP. LS.
No. Franklin, Conn.

Per ilgą laiką tyrinėjant, J. W. Thomsonas surado ir
mokslškai sudarė iš keturių nenuodingų aliejų gyduo-
lę. Taigi, **Gaspadinės, Virėjai, arba Dirbtuvių Darbi-
ninkai**, kurie tik dirbate prie ugnies ir apsideginatė,
mažai ar daug, tai **daugiau nekenkite skausmo**. Tuo-
juo parsitraukite **4 in 1 Oil For Burns**.

Apsideginus karštu vandeniu, geležimi arba ugnimi,
tuojau skubiai užtepk, **4 in 1 Oil For Burns**. Pilnai
garantuojame, kad **tuojau sustabdys skausmą** ir rona
pradės savaime gyti. **4 in 1 Oil For Burns** buteliukas
kainuoja 97 centai.

P. S. Galite rašyti laiškus lietuviškai.

Dienraščio Laisvės Metinis
KONCERTAS

Rengia Laisvės Bendrovės Direktorių Taryba

Ivyks Sekmadienį, 3:30 popiet
LAPKR. 18 NOV.
LIBERTY AUDITORIUM

110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

Ištisa Koncerto Programa:

AIDO CHORAS, DIRIGUOJANT MILDRED STENSLER

Specialiai pasiruošęs naujomis dainomis šio koncerto programai.

SUZANA KAZOKYTĖ, DRMATIŠKAS SOPRANAS

Kaip visuomet, taip ir šiemet, savo puikiu talentu kaip dainininkė koncer-
to dalyviams suteiks daug įspūdingo malonumo.

LEONAS JONIKAS, BARITONAS

Savo balsu ir išsilavinimu kaip solistas yra įsigijęs gražios karjeros ne
tik tarp lietuvių, bet ir tarp amerikonių. Girdėsime jį šiame koncerte.

UKRAINIEČIŲ ŠOKĖJŲ GRUPĖ

Puikiai išsilavinę, jauni vyrai ir merginos, šoks ukrainų liaudies šokius,
kurie savo akrobatškumu nuo kėdės kilnoja kiekvieną žiūrovą.

Žvaigždutės iš tolimosios Chicago:

JERRY MIKUŽIS, NANCY ROMAN ir DOROTHY YUDEN

Jerry Mikužis puikaus talento dainininkė-solistė, Nancy Roman irgi talen-
tinga dainininkė, dainuos duetus su Mikužyte. O Daratėlė Yuden akom-
panuos chikagiešiams dainininkėms.

IŠ LIETUVOS

Garbingos praeities paminklai

KAUNAS. — Miesto vykdomojo komiteto kultūros skyriaus darbuotojai, plačiai įtraukdami aktyvia, organizuoja miesto ribose esančių kultūros paminklų apsaiką ir apsaugą.

Pastaruoju metu jau sugrįžta apie šimtas istorinių, revoliucinių, archeologinių vietovių. Garliavos apylinkės Janiūnų kapinėse rasti Kauno kalėjimo fašistų nukankinto revoliucionieriaus Juozo Garelio, o taip pat fašistų nužudytos komjaunūnės Adelės Šiaučionaitės kapai. Dar tebeįkomas 1937 metais Kauno kalėjime nukankinto komjaunūnolio Henriko Baratskio kapas.

Kovose žuvusių revoliucionierių iki šiol surasti palaikai perkelti į broliškas kapines Aukštuose šančiuose. Dabar jų palaidojimo vietas puošia granitiniai paminklai, antkapiai ir juodo marmuro lentos. Keturių komunistų — Skarolio Poželos, Juozo Greifenbergerio, Kazio Giedrio ir Rapolo Čarnio sušaudymo vietoje bus pastatytas paminklas. Šiuo metu jau rušiamas paminklo projektas.

Fašistinio teroro laikais Komunistų partija mobilizavo darbo žmones kovai dėl išvadavimo. Giliamė po grindyse spausdinami nelegalūs laikraščiai ir atsišaukimai keldavo darbininkų revoliucinę dvasią. Tačiau mažai kas žino, jog, pavyzdžiui, Kaune, Vilniaus gatvėje Nr. 43 1930 metais buvo LKP CK spausdintuvė "Kibirkštis". Šiaulių gatvėje esančiame name Nr. 24 1931-1932 metais buvo įkurta nelegali LKP CK spausdintuvė "Spartakas".

Daugelis miesto namų žymūs tuo, kad juose vyko svarbūs revoliuciniai darbas, gyvenimo plačiai žinomi revoliucionieriai. Dabartinės Poželos gatvės name Nr. 8 1887 metais gyveno Feliksas Dzeržinskis. Gorkio gatvės name Nr. 44-14 1905 metais buvusioje Baradulino pirtyje, atskiruose vonių kambariuose, įvykdavo Kauno revoliucionierių vykdomojo komiteto posėdžiai.

Raudonosios Armijos prospekte, name Nr. 227 1926 metais buvo sušaukta LKP III konferencija. Poželos gatvės name Nr. 1-2 trečiame aukšte 1921-1922 metais buvo LKJ CK nelegali būstinė. Čia 1921 metais įvyko LKJ CK III plenumas. Jonavos gatvėje nelegaliai gyveno ir dirbo Juozas Greifenbergeris, žemaičių ir Telsių gatvėse — Karolis Požėla, Merkinės gatvėje (Nr. 2) buvo suimtas Kazys Giedrys ir t. t. Prie visų šių namų bus įrengtos memorialinės lentos.

"Tiesa"

PRANESIMAI

CLEVELAND, OHIO

LLD 22-ra kuopa rengia maskaradų balių ir gerą vakarienę už \$1.00, spalio (Oct.) 27 d., šeštadienį, pradžia 5 val. vakare, LDS Klubas svetainėje, 9305 St. Clair Ave. Gerbiama publika esate kviečiami dalyvauti tame pokilyje, nes mūsų šeiminių visados padaro gerą vakarienę.

Kuopos nariai, kurie dar negavote L. Pruseikos knygos, "Atsiminimai ir dabartis", atėję į pokilį gausite. Maskuoti, kurie geriau pasirodys, gaus dovaną. Reng. Komisija. (207-209)

BROCKTON, MASS.

Paskutinis pakvietimas. Trijų aktų komedija Lopus bus suvaidinta Lietuvių Liaudies Teatru artimiausią Brooklyn — P. Raitys, A. Raitienė, J. Valentis, E. Mizarienė, S. Kazokytė. Vietinis pianistas, Robert Stanley, pertraukose akompanuos solistei Kazokytei. Įvyks spalio 27 d., Liet. Taut. Namų salėje, 668 N. Main St., 7:30 val. vak. Įžanga \$1. Worcesteriye įvyks spalio 28 d., 3 val. dieną, 29 Endicott St. Kom. (207-209)

Amatininkai, pajieškodami darbų, praneškite per Laisvę ir gausite pasiūlymų. Kaina už paskelbimą žema.

Skaitytojų Balsai

Dar apie Laisvės vaju

Džiugu girdėti, kad Laisvės vajuas pradžia gera, reikia tikėtis, kad bus gera ir užbaigta, tik reikia dirbti, o nauda bus. Linksmiausia man tai, kad Lawrence stovi jau priekyje vaju su S. Penkausku ir draugais. Tai yra darbštus vajininkai. Vien dėl to man linksmia, kad esu jų kaimynas ir linkiu jiems gerų pasekmių. Kas būtų jeigu Laisvės nebūtų? Nusiminimas, beviltingas gyvenimas, o ypač kaip man, netekus abiejų kojų ir liuosybės, tai yra laisvas kalėjimas. Visą amžių stuj ant ratukų važinėti. Tik vieną geriausią draugę turiu — laikraštį Laisvę, kuri mane kasdien aplanko, ir laukiu jos kaip svečio. Knygas irgi skaitau. Tai visas mano darbas ir visas mano išganymas.

Kai įpuolu į nusiminimą, tai griebiu laikraštį ir rankas. Mano artimi draugai toli nuo namų paliko, net Rumford, Me. Skaitydamos Laisvę, radau antrą S. Penkausko. Nusižiūgiau, kad rasiu draugą, gerą veikėją ir bičiulį. Ir neapsirikau. Parašiau jam laišką ir greitai gavau atsakymą. Ramino jis mane ir prižadėjo aplankyti, ir davė man telefono numerį. Dabar aš galiu su juo pasišnekti.

Paprašiau aš jo L. Pruseikos knygos ir gavau net tris: L. Pruseikos "Atsiminimai ir dabartis", "Amerikos Prezidentai" ir D. M. Solomsko "Pasakojimai iš istorijos". Širdingai ačiū už knygas. Turėsiu darbo.

Kiekvienas laiškas nuo draugų sukelia linksmybės jausmus, stiprina sveikatą. Kiekvienas laikraštis, kiekvienas knyga yra draugas. Jie suramina ir mokina. Be draugų, negalima būti gyventi. Pinasi visokios mintys: liūdnos, primenančios praeities dienas, draugus, laisvę, galvoj brėksta į visoki sumanymai. Čia, žiūrėk, jau vėl dingsta! Dėkingas esu visiem mano draugams, kurie mane nepamiršo, nors laiškelio atliko ir tariu suraminantį žodį man. Ačiū Jonui Grusui, iš Rumford, Me., už knygas.

F. Shumen
c/o A. Crockett
Great Pond Rd.
No. Andover, Mass.

ISTREMĖ CHEMIKĄ

Valdžia deportavo iš Izraelio pribuvusį Hugo Seinfeld. Mat, tūlas laikas atgal jo kambariye hotelyje buvo rasta jauna mokytoja nunuodyta. Nors neįrodyta, kad Seinfeld tai padarė, bet nužudėjimas ant jo tebebuvo. Jis išsiųstas Anglijon, o iš ten trauks Izraelin.

Ad. Reinhardto paroda įvyks sekanti mėnesį

Lietuviams gerai žinomo dailininko Ad Reinhardto meno kūrinių paroda įvyks sekanti mėnesį Parsons galerijoje, 57-oje gatvėje netoli 5th Ave. Tikslu data ir adresas bus paskelbti vėliau.

Reinhardtas, kuris dėsto tapybą ir orientališko meno istoriją Brooklyno muziejaus meno mokykloje, yra vienas žinomiausių Amerikos dailininkų, priklausęs taip vadinamai abstraktinei mokyklai. Bet jis taipgi yra realistinis karikatūristas. Jo karikatūros telpa laiks nuo laiko žurnale "Art News". Praeityje jos tilpdavo laikrastyje "PM".

Ad Reinhardtas yra sūnus plačiai žinomas lietuvių veikėjų Franko ir Olgos Reinhardtų, kurių vedybinė sukalbtis buvo gražiai paminėta puota Lietuvių Kultūriname centre praeitą sekmadienį.

Ar Tamsta jau gavai Laisvę naują skaitytoją? Jei ne, tai pasirūpink gauti.

"ILA dar neapvalyta, bet AFL-CIO vadovybė kovoja prieš ją blogom metodom"

Kaip žinia, nepriklausoma ILA unija laimėjo rinkimus New Yorko uoste, gaudama apie 4,000 daugiau balsų, negu IBL, kuri priklauso prie AFL-CIO. Kaip žinia, AFL-CIO kaltina ILA (International Association of Longshoremen), kad joje dar pilna gengsterinių elementų. Kairiečiai, betgi, kurie paprastai šiuo laiku stoji už AFL-CIO ir vienybės jos rėmuose, ir kurie tikriausiai visuomet stoji prieš gengsterizmą unijose, šiuo atsitikimu remia ne IBL, o ILA.

Kodėl taip yra, senieji "Daily Workerye" aiškino laikaščiio bendradarbis G. Morris, unijinių reikalų ekspertas.

Morris sako, kad AFL-CIO vadai daro didelę klaidą, kovodami ne tik prieš gengsterinius elementus ILA eilėse, bet prieš narius bendrai, lyg ILA būtų eilinių krovinių ir gengsterių suokalbais. Tas privedė prie to, kad AFL-CIO solidarizavosi su visokiomis valdžios ir miesto skirtomis

tyrinėjimo komisijomis, kurios savo ruožtu buvo ir tebėra bosų sąjungininkėmis.

AFL-CIO vadovybė taipgi ignoruoja faktą, kad ILA dabar, po kapitono Bradley vadovybės, yra žymiai skirtinga nuo to, kuom ji buvo po "King" Joe Ryano vadovybės. Tiesa, kad Anastasia ir kiti gengsteriai artimi elementai dar turi galios unijoje, ypatingai jos Brooklyno lokaluose, bet jų galia jau apribuota. Jeigu AFL-CIO dabar priimtų ILA į savo eiles, sako Morris, tai padidintų elementams unijos vadovybės būty lengviau kovoti prieš rakietierius, negu tai yra dabar.

Morris baigia savo straipsnį pastaba, kad AFL-CIO vadovybė turėtų pereigzaminuoti savo politiką link ILA, kaip tai jau padarė vienas AFL-CIO vadas, jūrininkų unijos galva Joseph Curran. O Curranas, kaip vadas jūrininkų unijoje, turėtų žinoti daugiau apie uostininkų reikalus, negu toliau sėdintieji AFL-CIO vadovai.

R. Wagneris kovotų prieš rasistą senatorių Eastlandą

Majoras Wagneris, kuris kaip demokratas kandidatuoja į Lehmano vietą Senate, žada, kad jis kovotų prieš rasistą Eastlandą. Eastlandas, kaip žinia, irgi yra demokratas.

Wagneris kalbėjosi diskusijoje su republikonų kandidatu Javitsas pasieję Wagnerį, sakydamas, kad demokratai čia, šiaurėje, kalba smarkiai prieš rasistus, bet jų partijoje pietuose sėdi labiausiai įtūlus rasistai, o tu rasistų vadas Eastlandas iš Mississippi yra net senatinės juridinės komisijos pirmininkas.

Wagneris užtikrino, kad, jeigu jis būtų išrinktas Sena-

tan, jis nebalisuotų už Eastlandą, ir ne tik nebalisuotų, bet vestų kovą prieš jį, organizuotą kampaniją, kad kiti demokratiniai senatoriai užtą rasistą nebalisuotų. Wagneris pridėjo, kad jis labai pagelduotų, kad kovoję prieš rasistą Eastlandą dalyvautų republikonai, lygiai kaip demokratai.

Wagneris užtikrino, kad Lehmanas, kurio vietą jis nori užimti po ano pasitraukimo, nebalisavo už Eastlandą. Už Eastlandą taipgi nebalisavo Morse, demokratas iš Oregon.

Diskusijos tarp Javitsos ir Wagnerio buvo gan karštos. Kiekvienas jų stengėsi įrodyti, kad jis didesnis liberalas, angti rasistas.

Stevensonas šiandien Madison Skv. Gardene

Šiandien, antradienį, Adlai Stevensonas kalbės masiniame mitinge Madison Skvero Gardene. Valstijos Demokratų partijos pirmininkas Michael H. Prendergast sako, kad tai bus vienas didžiausių masinių mitingų New Yorko priešrinkiminėje kampanijoje. Prie mitingo smarkiai ruošiasi dvi partijos, Demokratų ir Liberalų, kurių kandidatais yra Stevensonas, Kefauveris ir Wagneris.

Mitinge taipgi kalbės Wagneris, gubernatoriūs Harri-manas ir kiti. Mitingas prasideda apie 8 valandą vakaro. Paties Stevensonso kalba prasidės 9 valandą ir tęsis pusvalandį. Ji bus perduota per CBS ir Mutual radijo ir televizijos stotis.

Įėjimas mitingan laisvas.

VISI DUOS KRAUJO

New York Typographical Union Number Six prašo visus narius aukoti Raudonajam Kryžiui kraujo. Visi nariai kviečiami ateiti į unijos ofisą ir tą pareigą atlikti.

Dar vienas Powell sekretorius kalėjiman

Kongresmano Clayton Powell sekretorius Lennono nuteistas metus sėdėti kalėjime ir pasimokėti du tūkstančius dolerių. Jis nubaustas už nemo-kėjamą valdžiai taksų.

Smarkiai atakavo Clayton Powell

Pirmadienį per radiją kongresmanas Celler labai aštriai pasmerkė kongresmaną Powell dėl pasisakymo už Eisenhowerį. Celler nurodė, kad Powell, kuris sakosi atstovaujantis negrus, visiškai nepasirodė Kongrese, kai buvo diskusijos ir balsavimas dėl Cellerio įneštojo civilinių teisių biliaus.

Chuliganai sugriovė mokyklos vidų

Nakties metu jauni chuliganai įsibrovė į Public School 125, ant Lake ir Rockaway Aves., Brooklyne, ir viską su-daužė mokyklos viduje. Visuose mokyklos kambariuose nepalikio nieko sveika. Žalos pridaryta daug. Ims dvi dienas mokyklą išvalyti ir sutaisyti rakandus pakeisti sveikais. Mokyklą lanko šči šimtai mokinių. Policija ieško vandalų. Spėjama, jog tiek žalos galėjo pridaryti tikrai vandalų nemaža grupė. Manoma, jog tai bus darbas tos pačios mokyklos juožusių ir išvykusių mokinių.

Susirinkimas

BROOKLYN—RICHMOND HILL LLD 1 kuopos susirinkimas įvyks spalio 26-ą, 7:30 vakaro, Liberty Auditorijoje. Nariai atleikite visi ir laiku. Užsimokėjusieji gausite kny-gą. Valdžya. (207-208)

New Yorko ir Apylinkės Žinios

Per aštuonias dienas senutė buvo užrakinta

Spalio 12-ą dieną senutė Henrieta Emhardt, buvusi slaugė, įėjo į savo prausymosi kambarį ir užtrenkė duris. Kaip tai rankena atpuolė nuo durų ir ji liko užrakinta — nei išeit, nei darsišaukt, nes ji gyveno viena savo apartamentuke 92-oje gatvėje prie 5th Ave.

Senutė turinti 82 metus amžiaus, taip ten išbuvo per 8 dienas be valgio, nors vandenį turėjo. Su laiku jos pažįstami susirūpino jos nematymu ir ji buvo atrasta. Senutė gan sveika. Ji mano, kad tai vanduo palaikė jos gyvastį.

Lehmanas duoda pipirų apskuriamam J. Javitsui

Generalinis prokuroras Jacob Javits, kuris kandidatuoja republikonų saraše senatan, paskelbė, kad, jeigu išrinktas, jis negalėtų dalyvauti keliose pirmose senatinės sesijose, nes nori pabaigti savo terminą kaip New Yorko valstijos generalinis prokuroras. Kitaip sakant, jis jau būtų senatorium, bet dar sėdėtų Albanyje savo sename poste kaip prokuroras.

Dabartinis demokratinis New Yorko senatorius Lehmanas tuojau atsiliepė. Jis sakė, kad Javitsas planai rodo, kad jis būtų neatsakingas senatorius. Javitsas puikiai žino, sakė Lehmanas, kad pirmos sesijos labai svarbios, nes jose renkamos naujos senatinės komisijos. O Javits, kuris dar vis dedasi dideliu liberalu, pasirengs sėdėti namie ir leisti tose sesijose išrinkti reakcinius komisijų vadus.

Pradeda liudyti laivo "Stockholm" kapitonas

Italų laivo "Andrea Doria" kapitono Calamai liudijimas pasibaigė. Dabar liudytojų suole tapo pasodintas švedų laivo "Stockholmo" kapitonas Nordenson. Jis turės išdėstyti savo versiją, kaip tie du laivai susidūrė jūroje. Manoma, kad ir jo apklausinėjimas paims kelerą dienų.

KURIAIS TIKĖTI?

Mrs. Rollini sako, kad jos vyras jai paliko visą turtą. Ji pristatė teismui per pusę perplėstą testamentą. Bet Rollinio broliai ir sesuo sako, kad prieš smertį jų brolis jiems sakė nieko nepalikęs savo pačiai, kad jis pats paėmęs ir testamentą suplėšęs. Kuriais teisėjas patikės?

PAIEŠKOJIMAS

Paieškau Marijonos Kapickaitės, po vyru Ratkevičienės. Paieina nuo Kupiškio. Seniau gyveno Lewiston, Me. Dabar, girdėjau, gyvena Detroit, Mich. Prašu atsisaukti, arba kas ją žinote pranešti šiuo adresu: M. Byronas, 158 Blake St., Lewiston, Me. (206-207)

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
Market 2-5172

AIDO CHORO KONCERTAS
Tema—Tarptautinis Muzikos Festivalis
Rengia Aido Choras
Sekm., Spalio 28 October
Liberty Auditorium
110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

PROGRAMA

AIDO CHORAS, vadovybėje Mildred Stensler, duos įvairią, spalvingą programą, susidedančią iš lietuvių ir kitų tautų liaudies dainų. Dainuos mišrus choras, moterų choras, sekstetas, solistai. Kai kurios dainos bus inscenizuotos, vaizduojant linksmai šokantį ir dainuojantį Lietuvos jaunimą.

UKRAINIAN LEONTOVICH CHORAS, vadovybėje Frank Ilchuk, duos puikią ukrainų liaudies dainų programą.

JUGO-SLAV KOLA DANCERS, vadovauja šokėjas Danny Wechler. Grupė smagiai pašoks eilę Kola šokių ir kitokių vidurinės Europos šokių.

BETTY SANDERS, jauna Amerikos liaudies dainininkė ir gitaristė, išstos su Lotynų Amerikos ir Amerikos liaudies dainomis.

MARIA DYMTRYSHINA, pagarsėjusi ukrainų sopranas, išstos soliste.

JOSEPH ALEXAITIS gros smuiko solo ir kartu su choru.

FRANK BALWOOD-BALEVIČIUS—Choro akompanistas.

AIDO CHORAS širdingai kviečia visus savo prie-telius ir visus kitus dainos ir muzikos mėgėjus pasigrožėti šia nepaprasta programa.

4 pusl. Laisvė (Liberty) Trečiad., Splio (Oct.) 24, 1956

Bonna. — Austrijos kancleris Raabas atvyko Vakarų Vokietijon aplankyti kanclerį Adenaurį. Tai pirmas Austrijos valstybės galvos apsilankymas Vokietijoje nuo 1930 metų.

NEW YORK

HELP WANTED FEMALE

Houseworker—Cook. (Mature). Opportunity for position in friendly home. 2 adults, 3 school age children. 1 child. Own room. Call 9-12 WE1-0743. (207-210)

HOUSEWORKER—COOK

(MATURE) Opportunity for position in friendly home. 2 adults, 3 school age children, 1 child, own room. Call 9-12 WE1-0743. (206-209)

Cleaning Women. To work 6 P. M.—12 P. M. Cleaning offices in large bldgs. Up to age 45. Apply 9 A. M. all wk. Please do not telephone. Must speak English. NATIONAL CLEANING CONTRACTORS, 9 W. 29th St., N. Y. C. (203-209)

MALE and FEMALE

COUPLES

Cooks Asst., Nurses Aides. Sober, reliable, \$265 month. Apt. maintenance, laundry. Also: Couple, Waitress and Porter. Sober, reliable, \$160. Maintenance, laundry. Write Box 127, Valhalla, N. Y., or phone WH. 8-2336. 9 A. M.—5 P. M. 1/2 hr. Grand Central. (202-208)

HELP WANTED MALE

Superintendent. Por. 34 seimų namas Williamsburg. 3 rūmų apartamentas ir alga. Skambinkite pa-prastom dienom. EV. 7-4681. (207-213)

Lėkščių mazgotojai ir prie stalų. Reikalingi prie rytinių ir vakarinių šifų. Kreipkitės: Mr. M. Calvano, Mayflower Coffee Shop, 540 Hempstead Tpke (kamp. Cherry Valley Ave.), West Hempstead, L. I. (207-213)

SUPERINTENDENT, PORA

Dėl 34 seimų namo Williamsburg. 4 rūmų apartamentas ir alga. Saukite darbo dienomis. Tel. EV. 7-4681 (206-212)

OIL BURNER SERVICE MAN
OIL Burner service man, expd. Good pay — steady position with good company.

Apex Utility, 842 Ralph Ave., Bklyn EV. 5-0500 (205-211)

INSTRUMENT MAKERS
10 Metų Patyrimo
Ideališkos Darbo Sąlygos — Gera alga. Prisideda viršvalandžiai.
THE AUSTIN COMPANY
76 9th Ave. (15th St.), N. Y. C.
Tel. WA. 4-3630 (205-211)

KLIJONKIŲ išdėstytojas, paty-rės. Daugias prie flops, gera alga. 5 dienos.
1659 1st Ave. (arti 86th St.), N.Y.C.
LE. 4-4866. (204-210)

GLAZIER

Must be experienced.
Full or part time.
Steady work. Good pay.

LE. 4-4866 (207-213)

OPERATORĖS IR TAISYTOJOS.
Prie quilting. Patyrimingos. Darbas vakarais. Ant Metallic Quilting mašinoms.

CORONET QUILTING CORP.
CH. 2-5737 (202-208)

LORBER CORP. is Hiring Machinists. We need 2 men cap. of making jigs and fixtures and setting up of production mach. in moderate size machine shop. Exc. opp. with tested company. Continually expand. Sal. depends on your ability. VA. 5-4220. (203-209)

Business Opportunity

Terrific Opportunity! All around baker. Come in 8 years established bakery as partner. Small investment. Call owner. RA. 8-6449. (207-213)